

SETMANARI POPULAR DE CATALUNYA.

DE COS ENTER.

Si 'ls pobles volguessen aprendre d'una vegada lo que es la política, y desenganyarse completament del sistema parlamentari, ara podrian ferho. May l'haviam vista tan ben retratada, de cos enter, com avuy se presenta, la política espanyola. No 'ns hem de ficar nosaltres,—ni ganas de ferho—en escudrinjar tot aquest *teje-maneje* de partits, que tenen tots lo comú denominador de lliberals; ni hem d'anar á averiguar si tenen rahó 'ls *esquerrans* ó 'ls *fusionistas*, ni fer pronóstichs de si 's menjarán la poma 'ls republicans ó 'ls monárquichs —si algun monárquich queda en aqueix *pandemonium* de gent famolenca del poder—; com no 'ns toca altre paper que 'l d'espectadors de la funció que no te res de divertida, no hem de fer mes que pendren nota y trauren la llissó consegüent, per contribuir al desengany general que, un dia ó altre, ha de portar una reacció saludable en lo país, si es que l'Espanya no estiga destinada á sufrir la miserable sort de las petitas repúblicas americanas.

Sabem perfectament que en lo fons de la qüestió actual hi ha quelcom de molt grave; que no es açó una simple crisis ministerial que's resol ab una remudada de personas; pero la veritat es que la actual evolució, com diuhem ara, de la política espanyola, presenta tals condicions, hi juga un conjunt tal de figuras, y s'hi van desenrotllant unas tan curiosas escenas y peripecias, que pocas vegadas se podrá estudiar millor aquest embolich de cordas que

forma l'aparato de las instituciones á la moderna.

No pregunteu per cap ideal; si algú's pren la pena de formular un programa, es perque, per surtir á fer la comedia, es menester flocarse un vestit ó altre; si 's parla de monarquia, 's fa entre dents y ab una certa rialla de conill; si se anomena la patria, es perque aquexa paraula els queda com una reminiscencia de quant anavan á estudi ó representavan en un teatre casulá 'l *Puñal del Godo* ó cosa semblant; y fins alló de la llibertat, la santa paraula, se la retreu com un especifich per curar lo mal de caxal, que s'ha esbravat á l'ampolla.

En tot l'escepticisme mes descarat. Com tots creuhen lo mateix, perque no creuhen en res, se troban tots ab igual dret y en idénticas condicions per regir la cosa pública; y quan la cosa arriba á tal punt, la lluyta, que es inevitable, perque no tots hi poden cabre plegats, ha de consistir.....

Mireuho en que consisteix; llegiu, si teniu paciència per tant, la crónica diaria d'exa especie de gran cassera del poder, en que s'emplean tots los ormeigs de cassa, desde la humil llosera per agafar pardals enfredorats, fins á la trampa pels llops. Es una gran batuda en lo bosch embrollat de la política, la que s'está donant en exos moments; y cada cassador se pot dir que ha posat los principis per tachs de l'escopeta; disposat á tirar fins á la pessa ja depositada en lo sarró del company. Axó sí, tots son de la *gran familia*; no's cansan de repetirho; y ab aquexa cédula de filiació tots se creuhen en possessió del millor dret per clavar la dent en son bocí de llegítima. Si es menester per alsepremar la situació lo parpal.